

ගෝලීය ආර්ථික ප්‍රවණතා, අභියෝග හා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය

ආර්.එම්.ඩී.එච්.රත්නායක ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) ආර්ථික විද්‍යාව ප්‍රථම වසර
hansirathnayakermd@gmail.com

සංකෙෂ්පය

ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ විපර්යාසාත්මක වෙනසක් 2008 වර්ෂය තුළ සිදු වූ මූල්‍ය ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසුව දක්නට ලැබේ. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ යුරෝපා රාජ්‍යයන් ඉතිහාසයේ මුහුණදුන් මූල්‍ය ආර්ථික අර්බුදයෙන් මිදී ස්ථාවර මට්ටමක් කරා ගමන් කරමින් සිටී. මෙලෙස ගෝලීය ආර්ථිකයේ ඇතිව තිබෙන නව ප්‍රවණතා හා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ සිදුව ඇති වෙනස්කම් පිළිබඳව විශ්ලේෂණාත්මක අධ්‍යයනයක නියැලීම මෙහි අරමුණු වේ. මෙලෙස මෙම ආර්ථික 2013 දෙවන භාගයේ දී ස්ථාවර මට්ටමක් කරා ගමන් කරමින් සිටිය ද අපේක්ෂිත ඉලක්ක වෙත ළඟා වීමක් දක්නට නොලැබුණි. එසේම එම රටවල උද්ධමනය අපේක්ෂිත මට්ටමට ළඟා නොවූ අතර, ඉතා ඉහළ නිමවුම් පරතරයක් පවතිනු දක්නට ලැබුණි. දියුණු ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත්වීමට සමගාමී ව නැගී එන වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකවල මූල්‍ය වෙළෙඳපොළේ පැවති තත්ත්වය අහිතකර ආකාරයෙන් බලපානු දක්නට ලැබේ. එබැවින් දියුණු ආර්ථිකයන් ආර්ථික පරිහානියෙන් නැගී සිටීමත් සමඟ ගෝලීය ආර්ථික අසමතුලිතතාවයන්ගේ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. විශේෂයෙන්ම දියුණු ආර්ථිකවල මූල්‍ය වෙළෙඳපොළේ ඇති වූ වර්ධනය තත්ත්වය නැගී එන ආසියානු, අග්නිදිග ආසියානු කලාපයේ රාජ්‍යන්වල මූල්‍ය වෙළෙඳපොළට අහිතකර බලපෑම් ඇති කළේ ය.

මුඛ්‍ය පද: ගෝලීය ආර්ථිකය, අභියෝග, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය.

හැඳින්වීම

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි ලෝක ආර්ථික දූක්මට (World Economic Outlook) අනුව ප්‍රධාන ආර්ථිකයන්ගේ වර්ධන ඉලක්ක තුළ සිදු වූ සැලකිය යුතු වෙනස්වීම් හා නැගී එන ආර්ථිකයන්ගේ වර්ධන ප්‍රවණතාව අඩුවීම සමඟ 2014 වසරේ දී ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩු විය. දියුණු ආර්ථිකයන්ගේ අතිරික්ත ධාරිතාව තුළින් සැලකිය යුතු නිමවුම් පරතරයන් ඇතිවීම හා වෙළෙඳ භාණ්ඩවල ගෝලීය සැපයුම ඉහළ යාම හා පහළ යාම තුළින් මිල මට්ටම් අඛණ්ඩව පහළ යාම හේතුවෙන් ගෝලීය උද්ධමනය 2014 වසරේ පහළ මට්ටමක පැවතුණි. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ යහපත් ආර්ථික දූක්ම හේතුවෙන් ඇතැම් දියුණු සහ නැගී එන ආර්ථිකයන් හි මුදල් ඒකක 2014 වසර තුළ දී එක්සත් ජනපද ඩොලරයට එරෙහිව අවප්‍රමාණය විය.

මෙම ගෝලීය ආර්ථික උපනතින් තුළ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2014 පළමු කාර්තුව තුළ දී සියයට 7.7 කින් වර්ධනය වූ අතර, 2013 වර්ෂයේ සියයට 7.3 කින් (මහ බැංකුව, 2013) වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙය 2012 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 6.3 ට සාපේක්ෂව ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් වේ. ආර්ථික වර්ධන ප්‍රවණතාව ශක්තිමත් වීම සඳහා හිතකර සාර්ව ආර්ථික පරිසරයක් පැවතීම පිටුවහලක් වූ අතර, වාර්ෂික වාර්තාව, විශේෂයෙන් ම අපනයන ගමනාන්ත ඇතුළු ගෝලීය ආර්ථිකය වර්ධනය වීම, දේශීය ආර්ථික කටයුතු ඒ සඳහා උපකාරී විය.

ගෝලීය ආර්ථිකය හමුවේ ඇති අභියෝග

ගෝලීය ආර්ථික උපනතින් සලකා බැලීමේ දී ඉදිරියේ මුහුණ දීමට සිදුවන ප්‍රධාන අභියෝග කිහිපයක් පවතී. එනම්,

- නැඟී එන වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකවල අවදානම ඉහළ යාම.

ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ඇතුළු දියුණු ආර්ථික, ආර්ථික පරිහානියට මුහුණදීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෙදුණු මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, ලිහිල් කිරීම් හා ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල් කිරීම් (Quantitative Easing – QE) හා ප්‍රසාරණාත්මක රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති මඟින් එම දියුණු රටවල ආයෝජන ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ අපේක්ෂා ඉහළ යෑමෙන්, නැඟී එන මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ අස්ථාවර තත්ත්වයන් නිර්මාණය කිරීමට හේතු විය. විශේෂයෙන්ම ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ක්‍රමානුකූලව ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල් කිරීම සංකෝචනය කිරීමට කටයුතු කිරීමත් සමඟ නැඟී එන ආර්ථිකවල ප්‍රාග්ධන බාහිර ගලායෑම් ඉහළ යෑමෙන් ගෙවුම් ශේෂ ගැටළුවලට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. මෙය උද්ධමන පීඩනයක් හා ජංගම ගිණුමේ හිඟයක් ඇති ආර්ථිකවලට දැඩිව බලපෑවේ ය. මෙම තත්ත්වය කාලයක් තිස්සේ පැවතිය ද එය නැඟී එන ආර්ථිකවලට එතරම් බලපෑමක් නොවූයේ දියුණු ආර්ථිකවල ආයෝජන ප්‍රතිලාභ පහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙනි.

නැඟී එන වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයන් හි ආයෝජන දියුණු ආර්ථික කරා ඇදී යාමත් සමඟ එම රටවලට බාහිර නැතහොත් විදේශ අරමුදල් ලබාගැනීමේ අවශ්‍යතා පැන නැඟින අතර, මෙය එම රටවලට මුදල් අවප්‍රමාණය වීමට හේතු වේ. මෙම තත්ත්වයට මුහුණදීම සඳහා සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති දැඩි කිරීමට නැතහොත් ප්‍රතිපත්ති පොළී අනුපාතික ඉහළ දැමීමට කටයුතු කරන අතර, එමඟින් ප්‍රාග්ධන පිරිවැය ඉහළ යෑම සහ ආයෝජනය අඩාල වීම තුළින් වර්ධනය පහළ යනු ඇත.

වගු අංක 01: ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, කාලීන ප්‍රක්ෂේපණ

Latest IMF projections						
			Projections		Difference	
	2012	2013	2014	2015	2014	2015
World Output	3.4	3.3	3.3	4	-0.1	-0.2
Advanced Economics	1.2	1.4	1.8	2	0	-0.1
United States	2.3	2.2	2.2	3	1	0
Euro Erea	-1	0	0.8	1	0	-0.2
Germany	0.9	0.5	1.4	2	-1	-0.2
France	0.3	0.3	0.4	1	0	-0.5
Italy	-2	-2	0	1	-1	-0.3
Spain	-2	-1	1.3	2	0	0.1
Japan	1.5	1.5	0.9	1	-1	-0.2
United Kindom	0.3	1.7	3.2	3	0	0
Canada	1.7	2	2.3	2	0	0.1
Other Advanced Economics ¹	2	2.3	2.9	3	0.1	-0.1

Emerging Market and Developing Economics	5.1	4.7	4.4	5	0	-0.2
Commonwealth of Independent States	3.4	2.2	0.8	1.6	0	-0.5
Russia	3.4	1.3	0.2	0.5	0	-0.5
Excluding Russia	3.6	4.2	2	4	0	-0.4
Emerging and Developing Asia	6.7	6	6.5	7	0.1	0
China	7.7	6.6	7.4	7	0	0
India ²	4.7	7.7	5.6	6	0	0
ASEAN - 5 ³	6.2	5	4.7	5	0	-0.2
Emerging and Developing Europe	1.4	2.8	2.7	3	0	0
Latin America and the Caribbean	2.9	2.7	1.3	2	-1	-0.4
Brazil	1	2.5	0.3	1	0	-0.6
Mexico	4	1.1	2.4	4	0	0.1
Middle East, North Africa, Afghanistan, and Pakistan	4.8	2.5	2.7	4	0	-0.9
Sub - Saharan Africa	4.4	5.1	5.1	6	0	0
South Africa	2.5	1.9	1.4	2	0	-0.4

මූලාශ්‍රය: ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, ලෝක ආර්ථික දැක්ම 2014

- දියුණු ආර්ථිකයන්හි ආර්ථික වර්ධනය හා උද්ධමනය අපේක්ෂිත මට්ටමට ළඟා නොවීම.

දියුණු ආර්ථික ආර්ථික පරිහානියෙන් නැගී සිටීම නැතහොත් යථා තත්ත්වයට පත්වීම යහපත් වුවද සමස්තයක් ලෙස ගත් විට ශක්තිමත් ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනයක් දක්නට නොලැබෙයි. එබැවින් ශක්තිමත් ස්ථාවර ආර්ථික වර්ධනයක් ඇතිකර ගැනීම සඳහා තවදුරටත් දිරිගන්වන සුළු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ. ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය 2013 දී පැවති සියයට 3.2 ට සාපේක්ෂව 2014 දී සියයට 3.4 කින් වර්ධනය වූ අතර 2014 - 2015 වන විට දියුණු ආර්ථිකවල වර්ධනය සියයට 2.1 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ (ලෝක බැංකු වාර්තාව 2014). මෙම වර්ධනයට දායක වූ ප්‍රධාන සාධක වූයේ ලිහිල් රාජ්‍යය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මූල්‍ය වෙළෙඳපොළේ ද්‍රවශීලතාවය ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීම වැනි ප්‍රතිපත්ති වේ. මෙම තත්ත්වය තුළ යුරෝ කලාපයේ ආර්ථික වර්ධනය සමස්තයක් වශයෙන් ධන අගයක් නැතහොත් බිත්දුවට වඩා වැඩි අගයක් වෙතැයි අපේක්ෂා කළ හැක. එහෙත් අධික රාජ්‍ය ණය බරක් සහිත හා මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ අර්බුදකාරී රටවල වර්ධනය තවදුරටත් පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැක .

මෙසේ ඉතා දරුණු ගෝලීය මූල්‍ය ආර්ථික අවපාතයට අනතුරුව ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත් වෙමින් පැවතීම යහපත් සංවර්ධනයක් වුවද, ශක්තිමත්ව යථා තත්ත්වයට පත්වී නැත.එබැවින් මෙම දියුණු රටවල් සම්පූර්ණයෙන්ම යථා තත්ත්වයට පත් වීමට ප්‍රථම ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෙදුණු ලිහිල් දිරිගන්වන සුළු මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලින් ඉවත් වීම යෝග්‍ය නොවනු ඇත. මෙහි දී මෙම රටවල රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථායීකරණ වාතාවරණය තුළ ඉතා ඉහළ නිමවුම් පරතරයක් හා ඉතා අඩු උද්ධමනයක් පැවතීම නිසා ලිහිල් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලින් ඉවත් නොවිය යුතු ය.

• ගෝලීය උද්ධමනය

2014 වසරේ පළමු කාර්තුවේ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා මන්දගාමී ස්වභාවයක් දක්නට ලැබුණු බැවින්, 2014 අප්‍රේල් මාසයේ පැවති ගෝලීය ආර්ථික වර්ධන පුරෝකථන 2014 ජූලි මාසයේ දී නැවතත් සංශෝධනය කර සියයට 0.3 කින් පහත දමන ලදී. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් ඇමරිකාවේ හා නැගී එන ආර්ථික කිහිපයක 2014 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ දක්නට ලැබුණි ආර්ථික වර්ධනයේ මන්දගාමී ස්වභාවය හා උද්ධමන අපේක්ෂා පහළ මට්ටමක පැවතීම හේතු විය. කෙසේ වුව ද 2015 වසර තුළ දියුණු ආර්ථිකවල වර්ධනය ශක්තිමත් වීමත් සමඟ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය සියයට 4.0 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරයි (www.data.worldbank.org).

නැවත හු දේශපාලනික ගැටුම් පැන නැගීමේ අවධානම ලෝකයේ පැන නැගෙමින් පවතින හු දේශපාලනික ගැටුම් තුළින් ගෝලීය ආර්ථික නැවත පහත වැටීමේ අවධානමක් පවතී. විශේෂයෙන් ම මැදපෙරදිග හා රුසියානු කලාපයේ පැන නැගෙමින් පවතින දේශපාලනික අස්ථාවරත්වය හා ගැටුම් මෙම ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත්වීමට ප්‍රබල අභියෝගයක් වනු ඇත. ඊශ්‍රායල හා පලස්තීනය අතර ගාසා තීරයේ පවතින ගැටුම්, ඉරාකයේ හා ලිබියාවේ පවතින අභ්‍යන්තර ගැටුම් මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. මෙම හු දේශපාලනික ගැටුම් තුළින් ඇතිවන වෙනස්කම් නැගී එන ආර්ථික වෙළෙඳපොළ ආර්ථික වලට ඉතාම අයහපත්ව බලපානු ඇත. මෙවැනි අභියෝගයන් වර්තමාන ගෝලීය ආර්ථිකය හමුවේ ඇති ප්‍රධාන අභියෝගයන් වේ.

ජාත්‍යන්තර ආර්ථික වාතාවරණය

පසුගිය වසරවලට සාපේක්ෂව ගෝලීය ආර්ථිකය වඩාත් ශක්තිමත්ව යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ සලකුණු පෙන්වුම් කළ ද, ඇතැම් කලාප සහ රටවලට විශේෂිත වූ තත්ත්ව තවදුරටත් පවතී. ඇතැම් දියුණු ආර්ථිකයන්හි සහ නැගී එන ආර්ථිකයන්හි සිදුවේ යැයි අපේක්ෂිත වර්ධන ප්‍රවණතා හමුවේ මෙම වසර තුළ දී ගෝලීය ආර්ථිකය 3.8 ක් වැනි මධ්‍යස්ථ වර්ධනයක් විය හැකැ යි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. එසේ වුවත් හු දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා, අවධානමකාරී තත්ත්ව ඉස්මතු වීම, ණය ප්‍රමාණය ඉහළ යාම, මූල්‍ය වෙළෙඳපොළවල අස්ථාවරතා පැවතීම ගෝලීය ආර්ථිකය සම්පූර්ණ ලෙස යථාතත්ත්වයට පත්වීම සඳහා පවතින බාධක වේ. නැගී එන වෙළෙඳපොළ සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් බොහෝමයක් වඩා දැඩි ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වයන්ට අනුගත වෙමින් පවතී. දියුණු ආර්ථිකවල පවතින අතිරික්ත ධාරිතාව නැගී එන ආර්ථික බොහෝමයක්හි දේශීය ඉල්ලුම දුර්වල මට්ටමේ පැවතීම සහ භාණ්ඩ මිල ගණන් අඩු මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් ගෝලීය උද්ධමනය 2014, 2015 කාලයේ දී අඩු මට්ටමක පවතී (ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, ලෝක ආර්ථික දැක්ම, 2014).

වර්තමානය වන විට දියුණු ආර්ථිකයන් එකිනෙකට අනුකූල නොවී සිදු කරනු ලබන මුදල් ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම්, දියුණු මෙන් ම නැගී එන වෙළෙඳපොළ හා දියුණු වෙමින් පවතින ආර්ථිකයන් අතර විනිමය අනුපාත විචලනයක් ඇති කරමින් ගෝලීය මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ උච්ඡාවචන ඇති කිරීමට හේතු වී ඇත. යුරෝ කලාපයේ ආර්ථිකයන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතා, නැගී එන ආර්ථිකයන්ගේ හු දේශපාලනික පීඩන පැවතීම හා ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රමාණාත්මක

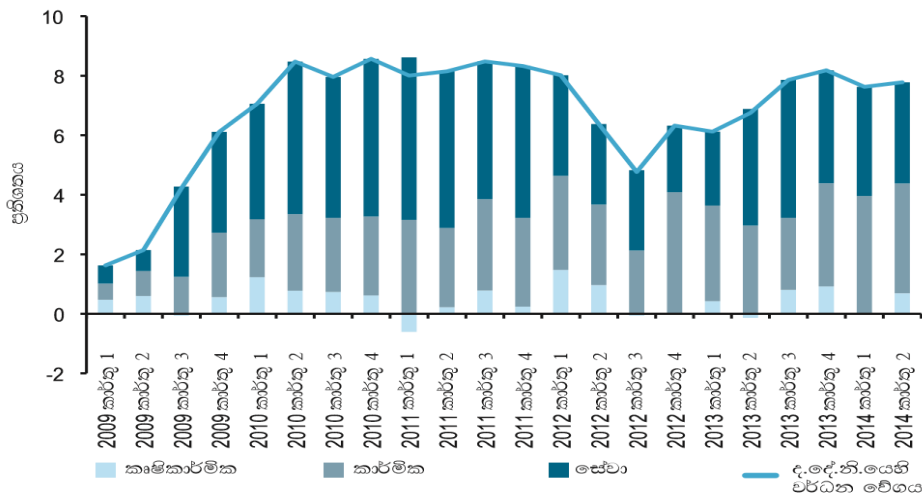
ලිහිල්කරණ ක්‍රමිකව ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් බොහෝමයක් නැඟී එන ආර්ථිකවලට යොමු වූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රවාහ 2014 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශීඝ්‍ර ලෙස පහත වැටුණි.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය

ඉහතින් සඳහන් කළ ගෝලීය ආර්ථික උපනතින් තුළ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2014 පළමු කාර්තුවේ සියයට 7.7 කින් (වාර්ෂික වාර්තාව, මහ බැංකුව 2014) වර්ධනය වූ අතර දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධන ප්‍රවණතාව ශක්තිමත් වීම සඳහා හිතකර සාර්ව ආර්ථික පරිසරයක් පැවතීම දායක වූ අතර, විශේෂයෙන් ම අපනයන ගමනාන්ත ඇතුළු ගෝලීය ආර්ථිකය ක්‍රමිකව වර්ධනය වීම දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධනයට ද ඉවහල් විය. මෙය 2012 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 6.3 ට ධනාත්මකව දායක වූ අතර, මෙහි දී 2012 වසරට සාපේක්ෂව කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන ලද්දේ සේවා අංශය යි. මෙයට යහපත් කාලගුණික තත්ත්වය, විදේශ ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත්වීම මඟින් ඉල්ලුම ඉහළ යාම හේතු විය. ඉල්ලුමෙන් ඇති වූ ජීවිතය මනා ලෙස කළමනාකරණය වීම හිතකර උද්ධමන අපේක්ෂාවක් සහ සැපයුම් අංශයේ වර්ධනයත් හේතුවෙන් පාරිභෝගික මිල උද්ධමනය වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ දී සියයට 5 කට වඩා අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට හැකි විය.

ගෝලීය ඉල්ලුම වර්ධනය වීමත් සමඟ විදේශීය අංශය තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. අපනයන ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා කරන ලද අතර, ආනයන වර්ධනය මන්දගාමී වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වෙළෙඳ හිඟය අඩු විය. ප්‍රධාන වශයෙන් ම සේවා අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය වර්ධනය වීම සහ විදේශීය සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ලැබීම ඉහළ යෑම තුළින් භාණ්ඩ වෙළෙඳ ගිණුමේ හිඟය බොහෝ දුරට පියවාගත හැකි වූ අතර, එමඟින් ජංගම ගිණුමේ හිඟය තිරසාර මට්ටමකට අඩු කර ගැනීමට හැකිවිය. මූල්‍ය අංශය පුළුල් වූ අතර, මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව පවත්වා ගන්නා ලදී. මූල්‍ය ආයතන තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද මූල්‍ය අංශය ඒකාබද්ධතා ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කළ ආකාරයට ක්‍රියාත්මක විය. දේශීය මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ ද්‍රවශීලව පැවති අතර, කොටස් වෙළෙඳපොළ සහ සාංගමික ණය වෙළෙඳපොළ තවදුරටත් වර්ධනය විය. එමෙන් ම 2013 වසරේ වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය රුපියල් බිලියන 8,674 ක් වූ අතර, එය එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 67 ක් විය. ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය එක්සත් ජනපද ඩොලර් 3,280 ක් දක්වා 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව ඩොලර් 358 කින් ඉහළ යන ලදී (මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව, 2013).

ද. දේ. නි. යෙහි වර්ධනය සහ ආංශික දායකත්වය :

මූලාශ්‍රය: වාර්ෂික වාර්තාව, මහ බැංකුව 2014

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය 2014 වසරේ පළමු භාගයේ මූර්ත වශයෙන් සියයට 7.7 කින් වර්ධනය විය. දේශීය ආර්ථික කටයුතු ශක්තිමත් වීම හා වැඩිදියුණු වෙමින් පවත්නා විදේශ අංශයේ ඉල්ලුම ආර්ථික වර්ධනය සඳහා දායක විය. දේශීය ඉතුරුම් දළ දේශ නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2014 වසරේ දී සියයට 22.6 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි ද, දළ ආයෝජන දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2013 වසරේ වාර්තා වූ 29.6 සිට 2014 වසරේ දී සියයට 30.1 ක් දක්වා වැඩි වනු ඇත (මහ බැංකුව 2014).

ඔමෙන් ම සේවා වියුක්තිය පිළිබඳ සලකා බැලීමේ දී සේවා වියුක්ති අනුපාතිකය 2013 වසරේ පැවති සියයට 4.6 සිට 2014 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ දී සියයට 4.1 දක්වා අඩුවිය. කාන්තා සේවා වියුක්තිය 2013 වසරේ පැවති සියයට 7.0 සිට 2014 පළමු කාර්තුවේදී සියයට 6.1 ක් දක්වා අඩු වීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. පුරුෂ සේවා වියුක්ති අනුපාතිකය ද 2014 වසරේ පළමු කාර්තුවේදී අඩුවිය. එමෙන් ම 2014 පළමු මාස නවය තුළ දී මතුපිට හා මූලික උද්ධමනය සියයට 05 කට අඩු මට්ටමක පැවතිණි. මතුපිට උද්ධමනය අඛණ්ඩව මාස 68 ක් පුරා තනි අගයක පැවති අතර, ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමන පීඩනය සාර්ථකව පාලනය කිරීම පෙන්නුම් කරමින් මූලික උද්ධමනය ද පහළ අගයක පැවතිණි. (ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2014)

ඔමෙන් ම 2013 වසර දෙවන භාගයේ සිට යථා තත්වයට පත් වූ විදේශ වෙළෙඳාම 2014 තුළ දී අඛණ්ඩව ඉහළ ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්නුම් කළේ ය. 2014 පළමු මාස කිහිපය තුළ අපනයන ආදායම එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 7,385 ක් දක්වා සියයට 14.8 කින් වර්ධනය වූ අතර, රෙදිපිළි, ඇඟළුම් හා තේ, පොල් අපනයනය මීට දායක විය. සේවා වෙළෙඳාම (ශුද්ධ) අඛණ්ඩව පුළුල් වෙමින් 2013 වසරේ වාර්තා කළ එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 817 දක්වා සියයට 49.9 කින් වර්ධනය විය. සේවා ගිණුමෙහි සියලු උපකාණ්ඩ මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වයක් පෙන්වීම මෙම වර්ධනයට හේතු විය. එමෙන් ම ද්විතීයික ආදායම් ගිණුමේ විශාල ප්‍රමාණයක් ආවරණය කෙරෙන විදේශ සේවා නියුක්තියන්ගේ ප්‍රේෂණ 2014 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී

එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 4,515 ක් දක්වා සියයට 10.0 කින් වර්ධනය විය. වෘත්තීය සහ පුහුණු ආයතන අංශවල ශ්‍රමික සංක්‍රමණ ඉහළ යෑම සහ විධිමත් මූලාශ්‍ර ඔස්සේ මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය පුළුල් වීම මේ සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස දායක විය (ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2014).

එමෙන් ම 2014 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී රුපියල් එක්සත් ජනපද ඩොලරයට එරෙහිව ස්ථායීව පැවති අතර එය සියයට 0.3 කින් සුළු වශයෙන් අධිප්‍රමාණය විය. 2014 වසරේ පළමු භාගයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රජයේ වියදම අයවැය ඇස්තමේන්තු හා සමගාමීව පවත්වා ගත හැකි වුව ද රජයේ ආදායම පහළ යාම හේතුවෙන් මෙරට රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය අභියෝගාත්මක විය. මෙම කාල සීමාව තුළ දී මූල්‍ය අංශය එහි ස්ථායීතාවය පවත්වා ගනිමින් තවදුරටත් වර්ධනය විය (ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, 2014).

සමාලෝචනය

ගෝලීය ආර්ථිකයේ වර්තමාන උපනතින් සලකා බලන විට පැහැදිලි වන කරුණක් වන්නේ ගෝලීය ආර්ථිකය වඩාත් ශක්තිමත්ව ස්ථාවරත්වයට පත්වීමේ සලකුණු පෙන්නුම් කළ ද, ඇතැම් කලාප සහ රටවලට විශේෂිත වූ තත්ත්ව තවදුරටත් පවතින බවයි. ඉතා දරුණු ගෝලීය මූල්‍ය ආර්ථික අවපාතයට අනතුරුව ආර්ථික යථා තත්ත්වයට පත් වෙමින් පැවතීම යහපත් සංවර්ධනයක් වුව ද, ශක්තිමත්ව යථා තත්ත්වයට පත් වී නැත. ගෝලීය ආර්ථිකය තුළ මූල්‍ය අංශය පුළුල් වූ අතර, මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව පවත්වා ගන්නා ලදී. කෙසේ වුව ද ශක්තිමත් ස්ථාවර ආර්ථික වර්ධනයක ඇතිකර ගැනීම සඳහා තවදුරටත් දිරිගන්වන සුළු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ද 2014 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ඉතා ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් සිටි අතර, ගෝලීය ඉල්ලුම වර්ධනයත් සමඟ විදේශ අංශය ද ශක්තිමත් විය. මූල්‍ය අංශය පුළුල් වූ අතර, මූල්‍ය පද්ධතියේ ස්ථායීතාව පවත්වා ගන්නා ලදී. කෙසේ වුව ද ශක්තිමත් ස්ථාවර ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති කර ගැනීම සඳහා තවදුරටත් දිරිගන්වන සුළු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.

මේ ආකාරයට සියලු ම අංශවල දායකත්වය සහිතව ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය සියයට 0.8 කින් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. එමෙන් ම ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් ලෙස පැවති තිස් වසරක යුද්ධය හමා කොට බාහිර කම්පනයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නංවමින්, 2015 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. ගෝලීය ආර්ථිකය යථාතත්ත්වයට පත් වීමත් සමඟ මෑතකාලීනව උද්ධමනාත්මක නොවන ඉහළ වර්ධනයක් අත් කර ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. විශේෂයෙන් ම අපනයන ගමනාන්ත ඇතුළු ගෝලීය ආර්ථිකය ක්‍රමිකව වර්ධනය වීම දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධනයට ද ඉවහල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. තව ද සංක්‍රමණ ඉහළ යෑම සහ විධිමත් මූලාශ්‍ර ඔස්සේ මුදල් ප්‍රේෂණය කිරීම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය පුළුල් වීමෙන් පැවතීම ද දේශීය ආර්ථික කටයුතු වර්ධන ප්‍රවණතාව ශක්තිමත් වීම සඳහා ඉවහල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි ය. රජය මඟින් යහපාලනය සහ විනිවිදභාවය සඳහා වූ උචිත ප්‍රතිපත්ති, සාමාන්‍යාත්මක සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළ පවත්නා ප්‍රධාන උත්ප්‍රේරකයක් වන බැවින් එය එලදායක අන්දමින් දිරි ගැන්විය යුතු ය. යහපාලනය සඳහා

විනිවිද්‍යාවය, ආර්ථික කටයුතු වැඩි දියුණු කරනු ලබන සේවා සැපයීමේ හැකියාවක් ඇති යෝග්‍ය පරිසරයක් ඇති කිරීම සඳහා යොමු විය යුතු වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තා 2014, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය.

ජයකොඩි, කේ.එස්. (2008) “ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ගැටලු හා විභවතාවන් පිළිබඳව ගෝලීය සංදර්භයකින් කෙරෙන අවලෝකනයක්”, ඩීල් ප්‍රින්ටර්ස්, දළුගම, කැලණිය.

ප්‍රනාන්දු, ඩබ්. එම්, (1993) “ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ මෑතකාලීන ප්‍රවණතා”, එස්.එම්.ජේ.සී ප්‍රනාන්දු මාවත, ඉඩම, මොරටුව.

මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව (2013), ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, ඇම්.සී. ගුණසේන මුද්‍රණකරුවෝ, කොළඹ 01.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (2014), “ ලෝක ආර්ථික දැක්ම 2014”, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල.

ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව (2010), “ශ්‍රී ලංකාව ආසියාවේ නැගී එන ආශ්චර්යය”, මුදල් හා ක්‍රම සම්පාදන අමාත්‍යාංශය, කොළඹ.

Central Bank of Sri Lanka (2013), “Economic and Social Statistics of Sri Lanka”, Central Bank of Sri Lanka, Colombo.

Fryer D.W, “World Economic Development” , Department of Geography, University of Hawaii.

Lakshman W.D. (2008), “Development Perspectives (Growth and Equality in Sri Lanka)” , Tharanjee Printers, 506, Highlevel Rd, Nawinna, Maharagama.